A historical map of Romania and surrounding regions, including parts of Ukraine, Hungary, and the Black Sea. The map shows various cities, towns, and administrative boundaries. The title is overlaid in large red letters.

A.D. XENOPOL
ISTORIA
ROMÂNILOR
din
DACIA TRAIANA
Volumul IV - Partea I

ROMÂNIA
Marea Unire
1918-2018
100 de cărți
Ioan Scurtu
-coordonator-

TIPO MOLDOVA

ISTORIA ROMÎNILOR

DIN

DACIA TRAIANA

DE

A. D. XENOPOL

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN IAȘI.
MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEI ROMÂNE.

„Nu sunt vremile sub cirina omului
ci bietul om sub vreme.”

Miron Costin.

ROMÂNIA
Marea Unire
1918-2018
100 de cărți
Ioan Scurtu
-coordonator-

TIPO MOLDOVA

Proiect administrat de dr. Roxana Alexandra Costinescu
Coordonator: Ioan Scurtu
Redactor: Aurel Ștefanachi
Redactor consultant: Corneliu Ciucanu
Redactor asociat: Ioan Popescu Brădiceni
Coperta: Andrei Ștefanachi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
XENOPOL, A.D.

Istoria românilor din Dacia Traiana - vol. IV-parte I / A.D. Xenopol. - Iași : Tipo Moldova,
2017

ISBN 978-606-42-0114-0

821.135.1-4

Ediție anastatică

© Tipo Moldova

Editura TipoMoldova este recunoscută academic de Consiliul Național al Cercetării Științifice pentru domeniile filologie (PN-II-ACRED-ED-2012-0285) și istorie și studii culturale (PN-II-ACRED-ED-2012-0355).

Iași, 2017

Editura *Tipo Moldova*,
E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

ISTORIA ROMÎNILOR

DIN

DACIA TRAIANA

DE

A. D. XENOPOL

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN IAȘI.
MEMBRU CORRESPONDENT AL ACADEMIEI ROMÎNE.

„Nu sunt vremile sub cîrma omului,
ci bietul om sub vremei”.

Miron Costin.

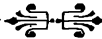
VOLUMUL IV

Partea I

ISTORIA MODERNĂ PARTEA I

(De la Mateiu Basarab și Vasile Lupu pînă la Fanarioți)

Volumul I al acestei scrieri a fost premiat de Academia Romîna.

IASI

TIPO-LITOGRAFIA H. GOLDNER, STR. PRIMĂRIEL.

1891

TABLA DE MATERII

	Pagina
Capul I. Mateiu Basarab și Vasile Lupu	3
<i>I. Istoria politică și culturală a țărilor române sub Mateiu Basarab și Vasile Lupu . . . .</i>	<i>5</i>
1. Inriurirea grecească	
2. Luptele între Mateiu Basarab și Vasile Lupu întăiul rind	21
3. Perioada de liniște	31
4. Ultimele lupte între Mateiu Basarab și Vasile Lupu	51
5. Introducerea limbei române în biserică	66
<i>II. Așezămintele juridice . . . . .</i>	<i>87</i>
1. Obiceiul pământului, fondul dreptului	
2. Obiceiul pământului, procedura	113
3. Breslele	151
4. Legislația lui Mateiu Basarab și Vasile Lupu.	163
Capul II. Istoria Munteniei și a Moldovei de la Mateiu Basarab și Vasile Lupu până la Brancovanu	177
<i>I. Muntenia de la moartea lui Mateiu Basarab până la C. Brancovanu. . . . .</i>	<i>179</i>
1. Constantin Șărban	—
2. Mihnea al III-le și Ghiculeștii	196

	<u>Pagina</u>
3. Cantacuzinii și luptele contra Grecilor	230
4. Șarban Cantacuzino	256
<i>II. Istoria Moldovei de la detronarea lui Vasile Lupu până la Constantin Duca. . . . .</i>	<i>271</i>
1. Ștefan Cheorghe	—
2. De la Gheorghe Ghica la a doua domnie a lui Gheorghe Duca	292
3. Moldova în timpul războiului turco-polon	311
4. De la Antonie Roset la Constantin Cantemir	327
5. Constantin Cantemir	344
Capul III. Țările române în timpul lui Constantin Brancovanu	363
<i>I. Muntenia sub Constantin Brancovanu . . . . .</i>	<i>365</i>
1. Brancovanu partizan Turcilor	—
2. Brancovanu înclină către politica germană	378
3. Brancovanu prieten ambelor împărății	391
4. Pacea de la Carlowitz	403
5. Brancovanu și răscoala lui Racotți	424
6. Brancovanu și Rușii	438
<i>II. Istoria Moldovei de la Constantin Duca până la Fanarioți . . . . .</i>	<i>461</i>
1. De la Constantin Duca la Mihaiu Racoviță	—
2. De la Mihaiu Racoviță la Dimitrie Cantemir	474
3. Dimitrie Cantemir	495
4. Românii și Rușii	522
Capul IV. Fenomene generale de la Mateiu Băsarab și Vasile Lupu până la Fanarioți	535
<i>I. Starea politică, economică și culturală . . . . .</i>	<i>537</i>
1. Starea politică	—
2. Starea economică	547
3. Cultură, moravuri, obiceiuri	569

	<u>Pagina</u>
<i>II. Mișcarea literară</i>	579
1. Cronicari și scriitori religioși în Moldova .	—
2. Scriitorii erudiți	601
3. Scriitorii munteni	619
4. Cultura grecească	640
Adaose și îndreptări	656